

WYKAZ OBOWIĄZUJĄCYCH AKTÓW PRAWNYCH I LITERATURY DLA UCZNIĄ W KONKURSIE

„Z Samorządem na TY”

październik/listopad 2021 r.

W konkursie obowiązują akty prawne i literatura przedstawione poniżej.

1. Podręczniki dopuszczone do użytku szkolnego przez MEN oraz ogólnodostępne zeszyty ćwiczeń i inne materiały dydaktyczne funkcjonujące na rynku edukacyjnym.
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Rozdział I i VII)
wersja elektroniczna: <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19970780483>
3. Europejska Karta Samorządu Terytorialnego sporządzona w Strasburgu w dniu 15 października 1985 roku
wersja elektroniczna: <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19941240607>
4. Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (w części dotyczącej samorządu terytorialnego)
wersja elektroniczna: <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20110210112>
5. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
wersja elektroniczna: <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19900160095>
6. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym
wersja elektroniczna: <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19980910578>
7. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie wojewódzkim
wersja elektroniczna: <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19980910576>
8. Samorząd terytorialny w pigułce
<https://www.maszglos.pl/wp-content/uploads/2015/05/Samorzad-terytorialny-w-pigulce.pdf>

Na obydwóch etapach konkursu uczeń powinien wykazać się wiadomościami i umiejętnościami określonymi w celach kształcenia – wymaganiach ogólnych podstawy programowej kształcenia ogólnego, w części dotyczącej przedmiotu wiedza o społeczeństwie w tym:

I. Społeczność lokalna gdzie uczeń potrafi m. in.:

1. wymienić zadania samorządu gminnego; przedstawić główne źródła przychodów i kierunki wydatków w budżecie gminy;
2. przedstawić, jak zorganizowany jest urząd gminy (miasta/dzielnicy); podać, w jakim wydziale można załatwić wybrane sprawy; przedstawić możliwości załatwienia spraw poprzez e-urząd; posługiwać się formularzami urzędowymi – wypełnić wniosek o wydanie tymczasowego dowodu osobistego;
3. wymienić organy stanowiące i wykonawcze w gminie (mieście/dzielnicy); przedstawić, jak są one wybierane i jak mogą zostać odwołane; podać uprawnienia tych organów.

II. Społeczność regionalna gdzie uczeń potrafi m. in.:

1. zlokalizować własne województwo i powiaty wchodzące w jego skład oraz pozostałe województwa;
2. wymienić zadania samorządu powiatowego i województwa;
3. podać, w jakim wydziale starostwa powiatowego można załatwić wybrane sprawy; posługiwać się formularzami urzędowymi – wypełnić wniosek o paszport (delegatura urzędu wojewódzkiego);
4. wymienić organy stanowiące i wykonawcze samorządu powiatowego i województwa; przedstawić, jak są one wybierane i jak mogą zostać odwołane; podać zadania tych organów.

III. Wspólnoty narodowe/etniczne i ojczyzna gdzie uczeń potrafi m. in.:

1. wyjaśnić, co oznacza być Polakiem lub członkiem innej wspólnoty narodowej/ etnicznej oraz co łączy człowieka z ojczyzną – Polską;
2. wyjaśnić, czym obywatelstwo różni się od narodowości; przedstawić warunki nabycia obywatelstwa polskiego z mocy prawa i wymienić inne formy uznania za obywatela polskiego oraz nadania obywatelstwa polskiego; wymienić konstytucyjne obowiązki obywatela;
3. rozpoznać symbole Rzeczypospolitej Polskiej; wyjaśnić, czym powinna przejawiać się postawa patriotyczna młodego i dorosłego człowieka.

IV. Udział obywateli w życiu publicznym – społeczeństwo obywatelskie gdzie uczeń potrafi m. in.:

1. podać zalety obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna);
2. przedstawić cele i formy działań organizacji pozarządowych aktywnych w społeczności lokalnej i regionie; wykazać, że działalność tego typu prowadzi do realizacji różnorodnych potrzeb;
3. przedstawić cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; wyjaśnić ideę wolontariatu i przedstawić formy działalności wolontariuszy;
4. przedstawić formy wpływania obywateli na decyzje władz samorządowych, znać zasady działania budżetów obywatelskich, funduszu sołectkiego oraz przedsięwzięć podejmowanych przez młodzieżowe rady gminy/miasta.